

B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2025 (NEW COURSE)
Corporate Tax Planning - 1(Dse-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ વિજય કંપનીએ એક જનરેટરની જરૂર છે. જેની કિંમત રૂ. 1,00,000 છે. કંપની પાસે નીચેના બે વિકલ્પો છે. (૨૦)

વિકલ્પ-1 : રૂ. 1,00,000ની લોન લેવી અને જનરેટર ખરીદી લેવું જો લોન લેવામાં આવે તો વાર્ષિક રૂ. 20,000નો એક એવા પાંચ હપ્તામાં 18% વાર્ષિક વ્યાજ સાથે પરત કરવાની રહે છે.

વિકલ્પ-2 : તે જનરેટર ભાડાપટ્ટે મેળવવું જે બદલ પાંચ વર્ષ સુધી વાર્ષિક રૂ. 30,000નું ભાડાપટ્ટાનું ભાડું ભરવું. આ ઉપરાંત મિલકત ભાડેપટ્ટે આપનારને પ્રથમ વર્ષ પુરતી મિલકતની કિંમતના એક ટકા(1%) લેખે પ્રોસેસિંગ ફી ચુકવવાની રહે છે.

તમારે એક ટેક્ષ મેનેજર તરીકે કંપની મેનેજમેન્ટને સલાહ આપવાની છે કે કયો વિકલ્પ અપનાવો? વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

- (1) આવકવેરાનો દર 30% છે. સરચાર્જ તથા એજ્યુકેશન સેસ અવગણો.
- (2) વર્તમાન મુલ્ય આંક એક રૂપિયાદીઠ 5 વર્ષ માટે નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4	5
આંક	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

- (3) ઘસારાનો દર 25% છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ રાધા કંપની લિ. કોમ્પ્યુટર ગેમ ‘અબક’ બનાવે છે. કોમ્પ્યુટર ગેમ બનાવવા માટે જરૂરી ભાગ ‘અ’ અંગે કંપની પાસે વિકલ્પો છે કે આ ભાગ બનાવવો કે બજારમાંથી ખરીદવો. જેના સંદર્ભ નીચેની માહિતી મળી શકે છે.

- (1) રૂ. 2,00,000ના નવા યંત્ર ઉપર આ ભાગ ‘અ’ બનાવી શકાશે. યંત્રનું આયુષ્ય 10 વર્ષનું છે.
- (2) ઘટતી જતી બાકીની રીતે ઘસારાનો દર 25% છે.
- (3) આવકવેરાનો દર 30% છે.
- (4) વટાવ દર 10% છે.
- (5) ઉત્પાદનની અન્ય માહિતી:-

- (અ) કંપની દર વર્ષ 10,000 ભાગ બનાવી શકશે અને આ માટે કુલ માલસામાન 50,000 કિલોગ્રામ જરૂરી છે. માલસામાનનો ભાવ કિલોગ્રામ દીઠ રૂ. 20 છે.
- (બ) કુલ મજૂર કલાકો 50,000 જરૂરી બનશે. મજૂરી કલાકદીઠ રૂ. 1.85 છે.
- (ક) ફોરમેનનો માસિક પગાર રૂ. 20,000 છે.
- (ડ) અન્ય ચલિત શિરોપરી ખર્ચ માસિક રૂ. 14,000 છે.

બજારમાં આ ભાગ ‘અ’ રૂ. 160 લેખે મળે છે. ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે કંપનીને સલાહ આપો કે બજારમાંથી આ ભાગ ખરીદવો કે બનાવવો?

10%ના વટાવ દરે વર્તમાન મુલ્ય:

વર્ષ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
વર્તમાન મુલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621	0.564	0.513	0.467	0.424	0.386

પ્રશ્ન.૨ 'X' લિ., 'Y' લિ. અને 'Z' લિ. ના મુડી માળખા તથા જુદાં જુદાં વળતર દરવાળા સંજોગો નીચે આપેલા છે. (૨૦)
ઉપરાંત કેટલીક અન્ય માહિતી આપેલી છે. તે ઉપરથી એકંદરે કઈ કંપનીનું મુડી માળખું સાફ ગણાય અને શા માટે સારું ગણાય તે જણાવો?

મુડી માળખું	'X' લિ. (રૂ.)	'Y' લિ. (રૂ.)	'Z' લિ. (રૂ.)
શેરમુડી	20,00,000	16,00,000	4,00,000
લોન	-	4,00,000	16,00,000
કુલ રોકાણ	20,00,000	20,00,000	20,00,000

અન્ય માહિતી :

- (અ) વ્યાજનો દર 10%
(બ) આવકવેરાનો લાગુ પડતો દર 30%
(ક) રોકાણ વળતર દર (1) 25% અથવા (2) 10% અથવા (3) 8%

અથવા

પ્રશ્ન.૨ ક્રિયા કંપની લિ. એ એક વિશાળ કંપની છે. ધંધાના વિકાસ માટે તેને રૂ. 50,00,000ની જરૂર છે. જે નીચેની રીતે મળી શકે તેમ છે.

વિગત	વિકલ્પ-1 (રૂ.)	વિકલ્પ-2 (રૂ.)	વિકલ્પ-3 (રૂ.)
ઇક્વિટી શેર	50,00,000	20,00,000	10,00,000
14%ના ડિબેન્ચર	-	20,00,000	15,00,000
18%ની લોન	-	10,00,000	25,00,000

કરવેરા પહેલાનો નફો 25% હશે. ભુતકાળમાં સરેરાશ 20% ડિવિડન્ડના દરે ચુકવાયેલ છે. આવકવેરાનો દર 30%, સરચાર્જ 3% અને ડિવિડન્ડ પર 12.5% છે. કયો વિકલ્પ શ્રેષ્ઠ ગણાશે.

પ્રશ્ન.૩ લઘુત્તમ વૈકલ્પિક કર(MAT) ઉપર વિસ્તાર પૂર્વક નોંધ લખો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૩ કંપનીના રહેઠાણ વિષયક દરજ્જા અંગે આવકવેરા ધારાની જોગવાઈ જણાવો.

પ્રશ્ન.૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૫)

- (1) કર આયોજનના ફાયદા
(2) કર આયોજનની પદ્ધતિ
(3) કરચોરી
(4) કર વહિવટ

ENGLISH VERSION

Que.1 Vijay Company needs a generator costing Rs. 1,00,000 for this purpose the company has following two options: (20)

- Option-1: Buying the generator by taking loan of Rs. 1,00,000 repayable in five equal installments of Rs. 20,000. Each along with interest at the rate 18% per annum.
Option-2: Leasing the generator for which annualize lease rent is Rs. 30,000 upto five years. The lessor charge 1% of the cost of Generator as processing fees in the first year.

As a tax consultant advice the company management which option should be accepted?

Additional information is as follows:

- (1) Corporate tax rate is 30% Disregard surcharge and education cess.
- (2) Present value of Rs. 1 for five years is as follows:

Year	1	2	3	4	5
P.V.	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

- (3) Rate of depreciation is 25%.

OR

Que.1 Radha Co. Ltd. manufactures computer game 'ABC'. The company has two option to either make or buy from market. Component 'A' used in manufacture of the computer game 'ABC'.

The details are available in this reference:

- (1) The component 'A' will be manufacture on new machinery costing Rs. 2,00,000. Life of machinery is 10 years.
- (2) Rate of depreciation is 25% on written down value.
- (3) Income tax rate is 30%.
- (4) Discounted at the rate of 10%.
- (5) Other details for production.
 - (A) Every year company makes 10,000 components and for this total materials is required 50,000 Kg. material cost is Rs. 20 per Kg.
 - (B) Total labour hours are required 50,000. Labour charge is Rs. 1.85 per hour.
 - (C) Forman's salary is Rs. 20,000 per month.
 - (D) Other variable overheads Rs. 14,000 per month.

This component 'A' is available in the market at Rs. 160.

From the above information give your advice to company whether to purchase this component from market or to manufacture?

Present value factor at 10% discount rate is:

Year	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
P.V.	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621	0.564	0.513	0.467	0.424	0.386

Que.2 Capital structure of 'X' Ltd, 'Y' Ltd. and 'Z' Ltd. and various of return and other details are given as under. State the capital structure of which company is best and why? (20)

Capital Structure	'X' Ltd. (Rs.)	'Y' Ltd. (Rs.)	'Z' Ltd. (Rs.)
Share capital	20,00,000	16,00,000	4,00,000
Loan	-	4,00,000	16,00,000
Total Investment	20,00,000	20,00,000	20,00,000

Other details:

- (A) Rate of interest 10%
- (B) Appreciate rate of income tax is 30%
- (C) Rate of return: (1) 25% OR (2) 10% OR (3) 8%

OR

Que.2 Kiya Co. Ltd. is a widely held company. The company requires Rs. 50,00,000 for development of its business. This amount can be received from the following ways:

Particulars	Option-1 (Rs.)	Option-2 (Rs.)	Option-3 (Rs.)
Equity share	50,00,000	20,00,000	10,00,000
14% Debentures	-	20,00,000	15,00,000
18% Loan	-	10,00,000	25,00,000

Expected profit before tax is 25%. The average past rate of dividend paid is 20%.

The income tax rate 30%, Surcharge 3% and tax on dividend 12.5%

Which is the best option?

Que.3 write a detailed note on Minimum Alternative Tax(MAT)? (15)

OR

Que.3 State provisions of income tax about residential status of company.

Que.4 Write short notes. (Any two) (15)

- (1) Advantages of tax planning
- (2) Methods of tax planning
- (3) Tax Evasion
- (4) Tax management
